

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

PRZYRODA

NOWA ERA

Opracowany z uwzględnieniem:

- .- przepisów rozporządzenia MEN z dn. 19.04.1999r. (Dz. U. Nr 41/1999 poz. 413)*
- przepisów rozporządzenia Men z dn. 7.02.2004r. (Dz. U. Nr 199/2004)*
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania uczniów promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych;*
- Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w Szkole Podstawowe im. Króla Zygmunta Augusta w Wasilkowie*
- ;- podstawy programowej z przyrody*

Opracowany przez :

**Katarzynę Kuć
Danutę Kiermut
Urszulę Grzesiak**

SPIS TREŚCI

- I.** Kontrakt między nauczycielem a uczniem.
- II.** Sprawdzenie osiągnięć edukacyjnych uczniów może odbywać się na podstawie pisemnych i ustnych prac uczniowskich:
- III.** Zasady sprawdzania osiągnięć i postępów uczniów:
- IV.** Częstotliwość sprawdzania
- V.** Klasyfikowanie
- VI.** Sposoby i zasady informowania uczniów i rodziców o postępach i osiągnięciach
- VII.** Zasady wymagań edukacyjnych i kryteria
- VIII.** Wymagania programowe dla poszczególnych klas

I. Kontrakt między nauczycielem a uczniem.

1. Ocenie podlegają:

- a) Prace pisemne (prace klasowe, sprawdziany, kartkówki)
- b) Odpowiedzi ustne
- c) Przygotowanie do lekcji
- d) ~~Prowadzenie zeszytu~~
- e) Prowadzenie zeszytu ćwiczeń
- f) Aktywność na lekcji
- g) Prace domowe
- h) Prace w grupach
- i) Dodatkowe działania ucznia

2. Każdy dział programowy kończy się testem, sprawdzianem lub pracą klasową.

3. Prace klasowe zapowiedziane są co najmniej na tydzień wcześniej.

4. Każda praca klasowa poprzedzona jest lekcją powtórzeniową z podaniem kryteriów oceny i wymagań edukacyjnych, a nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku.

5. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności z 3 ostatnich lekcji nie musi być zapowiedziane i nie powinno trwać dłużej niż piętnaście minut.

6. Termin oddania sprawdzonych prac pisemnych nie powinien przekroczyć 14 dni.

7. Po każdej pracy klasowej dokonuje się analizy błędów i poprawy.

8. Uczeń nieobecny na pracy klasowej powinien ją napisać w terminie dwutygodniowym od powrotu do szkoły ustalonym z nauczycielem.

9. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną i dopuszczającą z danej pracy klasowej w ciągu 7 dni, tylko raz i w sposób ustalony przez nauczyciela przedmiotu.

10. Uczeń może być w semestrze **2 razy nieprzygotowany** do lekcji z wyjątkiem prac wcześniej zapowiedzianych i prac kontrolnych, jednak musi to zgłosić przed zajęciami, a nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym.

11. Nie zgłoszone przez ucznia nieprzygotowanie po wywołaniu go do odpowiedzi pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej.

12. Na każdej lekcji mogą być sprawdzane ilościowo prace domowe, zaś jakościowo w miarę potrzeb,

13. W klasach czwartych na początku roku szkolnego stosuje się dwutygodniowy „okres ochronny” (nie stawiamy ocen niedostatecznych).

14. Na poszczególne stopnie ustala się następujące przedziały procentowe:

celujący	100%
bardzo dobry	99% - 91%
dobry	90% - 75%
dostateczny	74% - 50%
dopuszczający	49% - 26%
niedostateczny	25% - 0%

15. Dopuszcza się w ocenach cząstkowych stosowanie znaków „+”, „-”.

16. Jeżeli nauczyciel dokonuje oceny ucznia stosując system punktowy za pomocą znaków „+”, „-” obowiązuje następująca zasada:

a) + + + + + ocena celująca (6)

b) - - - - ocena niedostateczna (1)

17. Pozostałe ustalenia znajdują się w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.

II. Sprawdzenie osiągnięć edukacyjnych uczniów może odbywać się na podstawie pisemnych i ustnych prac uczniowskich:

- 1) testów,
- 2) sprawdzianów,
- 3) prac klasowych,
- 4) odpowiedzi ustnych,
- 5) prac twórczych,
- 6) projektów,
- 7) ćwiczeń praktycznych,
- 8) prac domowych,
- 9) zeszytu przedmiotowego
- 10) zeszytu ćwiczeń
- 11) obserwacji,

III. Zasady sprawdzania osiągnięć i postępów uczniów:

1. Przedmiotem oceny jest:
  - a) zakres opanowanych wiadomości;
  - b) rozumienie materiału naukowego;
  - c) umiejętności w stosowaniu wiedzy;
  - d) kultura przekazywania wiadomości.
2. Sprawdzenie osiągnięć i postępów uczniów cechuje:
  - a) obiektywizm
  - b) indywidualizacja
  - c) konsekwencja
  - d) systematyczność
  - e) jawność
3. Oceny dzielą się na:
  - a) bieżące (częstkowe);
  - b) klasyfikacyjne śródroczne;
  - c) klasyfikacyjne końcoworoczne.
4. Każdy dział programowy kończy się testem, sprawdzianem lub pracą klasową.
5. Prace klasowe zapowiedziane są co najmniej na tydzień wcześniej.
6. Każda praca klasowa poprzedzona jest lekcją powtórzeniową z podaniem kryteriów oceny i wymagań edukacyjnych, a nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku.
7. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności z 3 ostatnich lekcji nie musi być zapowiedziane i nie powinno trwać dłużej niż piętnaście minut.
8. Termin oddania sprawdzonych prac pisemnych nie powinien przekroczyć 14 dni.
9. Uczeń może być w semestrze 2 razy nieprzygotowany do lekcji z wyjątkiem prac wcześniej zapowiedzianych i prac kontrolnych, jednak musi to zgłosić przed zajęciami, a nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym.
10. Nie zgłoszone przez ucznia nieprzygotowanie po wywołaniu go do odpowiedzi pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej.
11. W klasach czwartych na początku roku szkolnego stosuje się dwutygodniowy „okres ochronny” (nie stawiamy ocen niedostatecznych).

12. Najpóźniej na 1 tydzień przed klasyfikacją (śródroczną i końcoworoczną) kończy się przeprowadzanie prac klasowych.

13. Na poszczególne stopnie ustala się następujące przedziały procentowe:

celujący	100%
bardzo dobry	99% - 91%
dobry	90% - 75%
dostateczny	74% - 50%
dopuszczający	49% - 26%
niedostateczny	25% - 0%

14. Dopuszcza się w ocenach cząstkowych stosowanie znaków „+”, „-”.

15. Jeżeli nauczyciel dokonuje oceny ucznia stosując system punktowy za pomocą znaków „+”, „-” obowiązuje następująca zasada:

- a) + + + + + ocena celująca (6)
- b) - - - - ocena niedostateczna (1)

16. Oprócz znaku cyfrowego, umieszczamy w dzienniku informacje dodatkowe, takie jak:

- a) zakres materiału,
- b) data,
- c) forma oceniania,
- d) ścieżki edukacyjne.

17. Oceny dłuższych prac pisemnych, wymagających znajomości większego zakresu wiedzy i umiejętności wpisywane są kolorem czerwonym, pozostałe prace sprawdzające-kolorem zielonym, inne prace-kolorem czarnym (niebieskim).

IV. Częstotliwość sprawdzania

1. Jednego dnia może odbyć się jedna praca klasowa (nauczyciel musi dokonać wpisu w dzienniku w momencie zapowiedzi).

2. Tygodniowo mogą odbyć się maksymalnie 3 prace klasowe.

3. Ocenę semestralną wystawiamy co najmniej z 6 ocen cząstkowych (w tym minimum dwie z prac kontrolnych).

4. Na każdej lekcji mogą być sprawdzane ilościowo prace domowe, zaś jakościowo w miarę potrzeb,

5. Po każdej pracy klasowej dokonuje się analizy błędów i poprawy.

6. Uczeń nieobecny na pracy klasowej powinien ją napisać w terminie dwutygodniowym od powrotu do szkoły ustalonym z nauczycielem.

7. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną i dopuszczającą z danej pracy klasowej w ciągu 7 dni, tylko raz i w sposób ustalony przez nauczyciela przedmiotu

8. Na ustną prośbę rodzica (prawnego opiekuna) zgłoszoną do nauczyciela sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne udostępnione są rodzicom (prawnym opiekunom) w czasie konsultacji z nauczycielem lub na zebraniu.

9. Na pisemny wniosek rodzica (prawnego opiekuna) złożony nie później, jak na tydzień przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną, do dyrektora szkoły, ustalona przez nauczyciela ocena klasyfikacyjna inna niż niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu sprawdzającego.

10. Dyrektor rozstrzyga zasadność wniosku na podstawie uzyskanych ocen z prac klasowych (uczeń uzyskał z prac kontrolnych przynajmniej dwie takie oceny, o którą

wnioskuje rodzic lub wyższe). W przypadku zasadności wniosku egzamin będzie przeprowadzony przed w/w posiedzeniem, a dokładny termin jego przeprowadzenia ustala dyrektor szkoły bez porozumienia z rodzicem (prawnym opiekunem) i powiadamia o nim zainteresowanych w formie pisemnej.

11. Dla przeprowadzenia egzaminu sprawdzającego dyrektor szkoły powołuje trzyosobową komisję w składzie:

- a) dyrektor szkoły lub jego zastępca jako przewodniczący,
- b) nauczyciel przedmiotu jako egzaminator,
- c) nauczyciel tej samej lub pokrewnej specjalności jako członek komisji.

12. Nauczyciel, o którym mowa w pkt. 11.b może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje na egzaminatora innego nauczyciela tej samej lub pokrewnej specjalności.

13. Egzamin sprawdzający składa się z dwóch części: pisemnej i ustnej

14. Pytania egzaminacyjne (ćwiczenia, zadania praktyczne) proponuje egzaminator w formie pisemnej, a zatwierdza przewodniczący komisji.

15. Pytania egzaminacyjne zawierają treści nauczania zgodne z odpowiednim stopniem wymagań edukacyjnych dla danego etapu kształcenia.

16. Stopień trudności pytań, zadań praktycznych musi odpowiadać kryterium oceny, o którą ubiega się uczeń.

17. Na podstawie przeprowadzonego egzaminu sprawdzającego uczeń otrzymuje ocenę uzyskaną w wyniku tego egzaminu, nie niższą niż dopuszczająca.

18. Z przeprowadzonego egzaminu sprawdzającego sporządza się protokół zawierający:

- a) skład komisji
- b) termin egzaminu
- c) pytania egzaminacyjne
- d) wynik egzaminu oraz ocenę ustaloną przez komisję.

19. Do protokołu dołącza się pisemne odpowiedzi ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia lub poczynaniach praktycznych.

20. Uczeń, który z udokumentowanych urzędowo przyczyn losowych nie przystąpił do egzaminu sprawdzającego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, określonym przez dyrektora szkoły. Rodzic lub prawny opiekun ma obowiązek powiadomić o uzasadnionej przyczynie nieobecności ucznia na egzaminie najpóźniej następnego dnia po wyznaczonym terminie egzaminu.

21. Od oceny ustalonej w wyniku egzaminu sprawdzającego odwołanie nie przysługuje.

22. Uczniowie mający kłopoty ze zrozumieniem pewnych partii materiału mogą korzystać z całorocznych indywidualnych konsultacji z nauczycielem, w terminach wyznaczonych przez nauczyciela, a podanych do publicznej wiadomości na początku roku szkolnego. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w swojej dokumentacji, a uczeń poświadczają podpisem, że korzystał z takich konsultacji.

V. Klasyfikowanie

1. W ciągu roku szkolnego przeprowadza się klasyfikowanie uczniów w dwóch terminach:

- a) **Śródroczna** – za I semestr w ostatnim tygodniu przed feriami zimowymi;
- b) **Końcoworoczna** – w ostatnim tygodniu przed zakończeniem zajęć edukacyjnych.

2. Klasyfikowanie śródroczne polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, według skali określonej w Statucie Szkoły.
3. Klasyfikowanie końcoworoczne polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia w danym roku szkolnym z zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania i ustaleniu ocen klasyfikacyjnych, według skali określonej w Statucie Szkoły.
4. Oceny klasyfikacyjne ustala nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne,
6. Oceny cząstkowe, oceny klasyfikacyjne śródroczne i oceny klasyfikacyjne końcoworoczne ustala się w stopniach według skali określonej w Statucie Szkoły.
7. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i końcoworoczne nie mogą być ustalone jako średnia arytmetyczna ocen cząstkowych.
9. Ustalona przez nauczyciela niedostateczna ocena klasyfikacyjna końcoworoczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.

VI. Sposoby i zasady informowania uczniów i rodziców o postępach i osiągnięciach

1. Oceny są jawne dla ucznia jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
2. Uczeń informowany jest o ocenie w momencie jej wystawienia.
3. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne przechowywane są przez nauczyciela do końca danego roku szkolnego; uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą otrzymać je do wglądu na ustną prośbę skierowaną do nauczyciela przedmiotu podczas konsultacji lub na zebraniach.
4. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić na piśmie.
5. Rodzice są informowani o postępach i osiągnięciach uczniów na spotkaniach, minimum 4 razy w roku szkolnym.
6. Wiążącym dokumentem dla nauczyciela wystawiającego ocenę klasyfikacyjną (semestralną i końcoworoczną) jest dziennik lekcyjny. Dziennik internetowy jest tylko dodatkowym źródłem informacji dla rodziców.
7. Na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej, poszczególni nauczyciele są zobowiązani do ustnego poinformowania uczniów o grożących im ocenach niedostatecznych i odnotowują ten fakt w dzienniku. Rodzice są powiadamiani pisemnie, a kartka z podpisem rodziców (prawnych opiekunów) powinna znaleźć się w teczce nauczyciela.
8. Na dwa tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel jest zobowiązany poinformować ucznia o przewidywanych dla niego stopniach semestralnych innych niż ocena niedostateczna.
9. Nauczyciel przedmiotu dokonuje wpisu proponowanych ocen w dzienniku ucznia lub zeszyte przedmiotowym.
10. Informowanie rodziców możliwe jest podczas indywidualnych rozmów nauczyciela z rodzicami w ciągu dnia pracy (pod warunkiem, że nie zakłóca to organizacji pracy nauczyciela i zapewnienia bezpieczeństwa uczniów z zachowaniem prawa nauczyciela do odmówienia rodzicowi rozmowy, gdy zajdą ww. okoliczności).
11. Po zakończeniu I semestru nauki dane z klasyfikacji śródrocznej podawane są do wiadomości uczniów na apelu porządkowym, a rodzicom – na wywiadówce.

VII. Zasady wymagań edukacyjnych i kryteria

Ocena dopuszczająca **(2) K**

Uczeń zna pojęcia, terminy, fakty, prawa, zasady, reguły treści naukowych, zasady działania. Osiągnął elementarny poziom rozumienia tych wiadomości, uczeń nie powinien mylić ich, nazwać, zdefiniować, wymienić, zidentyfikować, wyliczyć, wskazać

Ocena dostateczna **(3) P**

Uczeń potrafi przedstawić wiadomości w innej formie niż je zapamiętał, potrafi wytłumaczyć wiadomości, zinterpretować je, streścić i uporządkować, uczynić podstawą prostego wnioskowania, wyjaśnić, streścić, rozróżnić, zilustrować

Ocena dobra **(4) R**

Uczeń opanował umiejętności praktycznego posługiwania się wiadomościami według podanych mu wzorów, umie stosować wiadomości w sytuacjach rozwiązać, zastosować, porównać, sklasyfikować, określić, skonstruować, narysować, scharakteryzować, zmierzyć, podobnych do ćwiczeń szkolnych, wybrać sposób. zaprojektować, wykreślić

Ocena bardzo dobra **(5) D**

Uczeń opanował umiejętności formułowania problemów, dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk, uczeń umie formułować plan działania, tworzyć, oryginalne rozwiązania, udowodnić, przewidzieć, ocenić, wykryć, zanalizować, zaproponować, zaplanować

Ocena celująca **(6) W**

Uczeń wykorzystuje wiadomości objęte programem, wykazuje się znajomością zadań dodatkowych, redaguje prace ciekawe, twórcze, oryginalne, pomysłowe, nieszablonowe, o odmiennym od ogólnie przyjętego spojrzenia, omawia problem w sposób ciekawy, przemyślany, odnosi sukcesy w konkursach, samodzielnie i twórczo rozwija swoje umiejętności, wyraża samodzielny obiektywny stosunek do omawianych zagadnień.
udowodnić, przewidzieć, ocenić, wykryć, zanalizować, zaproponować, zaplanować, przedstawić, omówić